

2009. február 4, szerda

A guantanámoi foglyok visszatérése és újbóli letelepedése

P6_TA(2009)0045

Az Európai Parlament 2009. február 4-i állásfoglalása a guantanámoi börtönben fogva tartottak visszatéréséről és újbóli letelepedéséről

(2010/C 67 E/10)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az emberi jogokról és alapvető szabadságjogokról, valamint az önkényes fogva tartás, erőszakos eltüntetés és kínzás tilalmáról szóló nemzetközi, európai és nemzeti eszközökre, köztük a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára és a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód elleni 1984. december 10-i egyezményre,
- tekintettel az Egyesült Államok és az Európai Unió és tagállamai közötti transzatlanti együttműködésre, különös tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemre,
- tekintettel a guantanámoi foglyok helyzetéről szóló 2006. június 13-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a guantanámóról szóló 2006. február 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel a guantanámoi foglyok tisztességes tárgyaláshoz való jogáról szóló 2004. március 10-i, a Tanácshoz intézett ajánlására ⁽³⁾,
- tekintettel a Guantanámoi-öbölben őrzött foglyokról szóló 2002. február 7-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének állásfoglalásaira,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának 2006. február 15-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ különmegbízottainak nyilatkozataira,
- tekintettel a kínzás elleni ENSZ-bizottságnak az Egyesült Államokra vonatkozó következtetéseire és ajánlásaira,
- tekintettel az Európai Parlament elnökének 2009. január 20-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Európa Tanács emberi jogi biztosának 2009. január 19-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU terrorizmusellenes koordinátorának nyilatkozatára,
- a jogérvényesülés, szabadság és biztonság uniós biztosa és az EU soros elnöksége nyilatkozataira,
- tekintettel az európai országoknak a CIA által foglyok szállítására és illegális fogva tartására való állítólagos használatáról szóló 2007. február 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾ és az Európa Tanács ugyanerre a kérdésre vonatkozó tevékenységére,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 300. E, 2006.12.9., 136. o.

⁽²⁾ HL C 290. E, 2006.11.29., 423. o.

⁽³⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 640. o.

⁽⁴⁾ HL C 284. E, 2002.11.21., 353. o.

⁽⁵⁾ HL C 287. E, 2007.11.29., 309. o.

2009. február 4, szerda

- A. mivel a 2001. szeptember 11-i terrortámadásokat követően az Egyesült Államok 2002. januárjában a Guantánamói-öbölben (Kuba) szigorúan őrzött fogolytábor létesített, ahol terrorizmussal gyanúsított személyeket tart fogva,
- B. mivel a Guantánamói-öbölben őrzött foglyoktól megtagadták alapvető emberi jogukat, nevezetesen a tisztességes tárgyaláshoz való jogot, és olyan durva vallatási technikákat alkalmaztak velük szemben, mint a „vízkúra” amely kimeríti a kínzás és a kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód fogalmát,
- C. mivel az Egyesült Államok bíróságai, köztük a legfelső bíróság több ítéletben elismert részleges és korlátozott jogokat, többek között az egyesült államokbeli polgári bírósághoz fordulás lehetőségét,
- D. mivel az Egyesült Államok hatóságai által kiadott jegyzék 759 korábbi és jelenlegi guantánamói foglyot sorol fel; mivel 525 foglyot szabadon engedtek, míg öten meghaltak a fogva tartás során; mivel jelenleg mintegy 250 fogoly tartózkodik Guantánamón, köztük:
- egyes foglyok azért maradtak Guantánamón, mert egyszerűen nincs olyan ország, ahová biztonságban visszatérhetnének – ezen foglyok ellen sosem emeltek vádat, és az Egyesült Államok nem fogja őket semmilyen bűncselekménnyel megvádolni;
 - egyes foglyok ellen vádat kívánnak emelni és meg akarják indítani a bűnvádi eljárást,
 - egyes foglyokat potenciálisan veszélyesnek tekintenek, de az Egyesült Államok nem szándékozik ellenük eljárását indítani,
- E. mivel a kínzás és más törvénytelen eszközök használatával szerzett „bizonyítékok” a bíróság előtt nem elfogadhatóak, így lehetetlen terrorizmus miatt eljárást indítani és ítéletet hozni,
- F. mivel az Egyesült Államok hatóságai szerint 61 korábbi guantánamói fogoly az elbocsátást követően a terrorizmus közreműködőjévé vált,
1. határozottan üdvözli Barack Obama amerikai elnöknek a guantánamói öbölben található fogolytábor bezárására vonatkozó döntését, valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeleteket, amelyek az emberi jogok és a nemzetközi jog tekintetében jelentős változásról tanúskodnak az amerikai politikában; ezen irányban további lépésekre ösztönzi az új adminisztrációt;
2. emlékeztet arra, hogy a Guantánamói-öbölben található fogva tartási intézmény bezárása teljes folyamatért és a fogvatartottak jövőjéért viselt fő felelősség az Egyesült Államokra hárul; kijelenti ugyanakkor, hogy a nemzetközi jogszabályok és alapvető jogok tiszteletben tartásának felelősségét minden demokratikus ország, különösen pedig az értékközösséget képviselő Európai Unió és tagállamai is viselik;

2009. február 4, szerda

3. felkéri az Egyesült Államokat, hogy a nemzetközi és egyesült államokbeli alkotmányos jog alapján biztosítsák a guantánamói foglyok emberi jogait és alapvető szabadságjogait, illetve
- azt, hogy akik ellen az Egyesült Államok elegendő bizonyítékkal rendelkezik, azok ellen késelem nélkül megfelelő módon nyilvánosan eljárást indítsanak egy szakértő, független és részrehajlástól mentes bíróság előtt, és elítélésük esetén az Egyesült Államokban töltsék le büntetésüket,
 - azt, hogy aki ellen nem indítanak eljárást, és aki önkéntesen a visszatérés mellett dönt, a lehető leggyorsabban és legeredményesebben visszatérhessen hazájába;
 - azt, hogy aki ellen nem indítanak eljárást, de nem térhet vissza hazájába, mivel ott reálisan ki van téve a kínzások vagy az üldöztetés veszélyének, lehetősége legyen az Egyesült Államokban való letelepedésre, és az Egyesült Államok területén humanitárius védelemre és jogorvoslatra;
4. felhívja a tagállamokat, hogy az Egyesült Államok kormányának kérésére álljanak készen guantánamói foglyok befogadására az Európai Unióba, így járulva hozzá a nemzetközi jog megerősítéséhez és kiemelt célként biztosítva a méltányos és emberséges bánásmódot mindenki számára; emlékeztet arra, hogy a tagállamok kötelessége az unióban lojálisan együttműködve konzultációt folytatni a közbiztonsági következmények tekintetében,
5. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a közös kül- és biztonságpolitika főképviseletének, a tagállamok parlamentjeinek, a NATO főtitkárának, Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése főtitkárának és elnökének, az Egyesült Nemzetek főtitkárának és az Amerikai Egyesült Államok elnökének és Kongresszusának.
-